

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Sermo VI. De vigilijs nocturnis, contra impugnationem soporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

vult primus esse, erit omnium vestrum servus.

8. Ecce charissimi, per ista humilitatis & patientiæ exempla, quæ sunt omnium virtutum fundamenta, potest simplex & obediens frater, sine multis argumentis & astutis verbis, ad regnum cælorum securo conscientia peruenire, & æternos euadere cruciatus inferni; patienter sustinendo quælibet contraria à peruersis iniuste sibi illata. Apparet itaque ex prædictis quòd in omnibus locis & temporibus sanctorum, fuerunt boni & mali, fideles & increduli, deuoti & dissoluti, beneuoli & peruersi, spirituales & carnales: & boni, per suam patientiam, profecerunt quotidie in melius; & mali, tanquam fumus, euauerunt in malitiis & desideriiis suis. Deus autem omnium rerum conditor & inspector seculorum, à principio vsque ad finem, sic nouit moderari causas singulorum; vt bonis omnia cooperentur in bonum, & malis omnia proueniant ad pœnam æternam. A quibus malis, nunc & in æuum, custodiat nos pius & misericors Dominus, iudex iustus & patiens redditor, qui est super omnia Deus benedictus in sæcula, Amen.

Rom. 8.

SERMO VI.

De vigilijs nocturnis, contra impugnationem soporis.

Matth. 14.

Simon dormis? Non potuisti una hora vigilare mecum? *Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem.* Vox ista, dilecti fratres, vox est cælestis Regis, & Saluatoris nostri Iesu Christi, qui hortatur milites suos ad vigilandum in castris, contra tentationes diaboli, aduersarij generis humani. Quod ergo Dominus vigilanter ad beatum Petrum & ad reliquos discipulos loquitur, hoc etiam indubitanter omnibus nobis dicit. Igitur custode media nocte veniente & excitante, mox ad sonum cymbali euigilemus, & ad ingressum chori, deuotis precibus nos preparemus, ac cælesti Sponso ardentibus faculis occurramus. Studeamus charissimi viriliter abiicere pigritiam corporis & somnolentiam ab oculis nostris. Extollamus manus in cælum, ad laudandum creatorem nostrum, vocibus lætis & mentibus puris: ne fortè præualeat contra nos callidissimus hostis, & derideat quosdam oscitantes, quosdam parum cantantes, quosdam vocibus discrepantes. Pessimus aliquorum usus est, (& vtinam non multorum, quod dicere pudet) qui in dormitorio seu in lecto diu phantasiando vigilant; & in Ecclesia, & in choro, præ tædio deuotionis dormitant. Hi sibi & aliis frequenter nocent, nec Christo strenuè militant, neque pro benefactoribus & tribulatis fideliter orant.

*In vigilijs
in lecto, & oscitantes
in choro.*

orant. Valde enim graviter Deum offendunt, pigrè surgendo, tardè sepius veniendo, tepidè psallendo, verba corrumpendo, crebrius oscitando, vagè circumspiciendo, malè aduertendo, negligenter inclinando, de longitudine psalmodum attadiando, & ad finem festinando. Gaudent ad sonum resectorij, horrent signum Capituli: properant ad fabulas, tarde intrant ad cellam, languent ad opera, feruent ad fercula bene parata. Omnia ista sunt signa parvæ deuotionis, magnæ ingratitude, & vehementis confusionis.

2. Heu, non est timor Dei ante oculos istorum, non amor Dei in corde, non laus eius in ore: sed fraus in voce, & tepor in actione. Vbi est Deus, vbi Angeli, vbi Sancti Dei omnes? Vbi Prælatus, vbi custos, vbi cætor, vbi lector, vbi suscitator? Omnia euanescent ante oculos dormitantis. *Euigilate iusti, & nolite peccare*, ait Apostolus. *Vigilate & orate*, ait Dominus, *ne tentet vos Satanas*, præ inopia spiritus pigritantes. *Ipse etenim circuit die ac nocte, querens quem deuoret*; qualiter decipiat simplicem, deuotum distrahat, & quietum perturbet. Latatur valde, si aliquis non cantat aut malè legit: si clausis oculis dormitat, si vagis oculis circumspicit, & seipsum negligit. Adest citò, vt versum ex ore torpētis rapiat, & in sacculum suum verborum fragmina iactet. O frater aselle, de genere dormitantium, & numero fatuarum virginum, quarum lampades in nocte extinctæ leguntur; si Deum non times, nec Angelos reuereris, nec fratres tuos scandalizare erubescis: quare diabolus tibi insidiantem non metuis, qui omnia verba neglecta & imperfecta in charta sua cautè describit? Sicut enim Angeli sancti deuotas Deo preces offerunt, & feruenter cantantes diligunt & commendant; sic Satanas cum suis æmulis insidiatur orantibus, vt distrahat & impediat concorditer psallentes, & habeat non pauca contra eos, de quibus eos accuset & torqueat. Sed quia tam immanem raptorem, tam astutum circuitorem, tam strictum exactorem, tam durum accusatorem, & seuerum tortorem non attendis nec formidas, nec futura mala & infernalicia tormenta rarò aut parum perpendis, ideo torpescis & dormitas, & tanquam mortuus in sepulchro iaces & taces. Non est labor tam grauis, nec dolor tam acerbus, quin leuior fiet, comparatione ignis infernalis. Heu, quid facies in mortis articulo, diabolo occurrente, cum vultu teterrimo & hiatu furioso? Vbi tunc amici fideles? Vbi epulæ splendidae, & omnes mundi honores? Vis hæc terribilia euadere, & dæmones non timere? Surge, vigila, ora, canta, lege, labora. Ad iniurias tace, laciones sustine, despectiones dilige, honores sperne, peccantibus indulge.

1. Cor. 15.

Matth. 26.

1. Pet. 5.

3. Non recedant ab oculis tuis luctus damnatorum, ingens clamor demoniorum, gravissimus discessus à presentia Dei, & iucunda societas sanctorum. Times plerumque, videns incendium fornacis ardentis, expauescis fulgura & tonitrua, horrescis tempestates & frigora valida, & vix audes dormire & manere in cella. Ex quo audisti & legisti, multos extinctos subito casu & languore, cur non metuis similia tibi posse accidere? Scito, graviora post mortem cruciamina imminere. Pone in mente tua, quæ naturaliter horribilia videntur: scilicet, ollam succensam pice plenam, sulphure foetentem. Attende leones fremetes, canes mordentes, serpentes saevientes, bufones corro dentes, dracones glutientes; & vinces citius turpissima vitia, ad cor tuum maculandum per diabolum tibi immissa: fugabisque longius à te torporem mentis, somnolentiam corporis, & desiderium vanissimæ laudis. Dico tibi, quod longæ vigiliæ, longæ lectiones, horæ diurnæ, silentium, labor & ieiunium, breve faciunt purgatorium, & magnum inducunt gaudium, post trium vel quatuor horarum spatium. Mirum est, quod tam faciliter tædium sentis in choro cantando, legendo; & non attædiaris diutius fabulando, aut rumores seculi audiendo. Intellige istud esse diabolicum factum, qui nititur omni modo diuinum impedire seruitium, & retrahere te ab Ecclesia & à conventu psallentium, ut habeat socium in inferno perpetuò comburendum. Tunc clamabunt & ululabunt, præ nimio calore & dolore, qui modò Deum non laudant corde & ore, cum ingenti seruire. Si te delectat cum amico colloqui, pro qualicunque solatio capessendo, quanto magis festinare debes & anhelare ad diuina audienda; ut loquaris cum Deo, in hymnis & canticis, omnibus aliis curis & imaginationibus prætermisissis? Sed quia sepe plus movent facta quam verba, adiicienda sunt in fine sermonis exempla aliqua, instructionis gratia. Imitare bona, quæ placent: caue mala, quæ offendunt.

Exemplum.

4. **F** Rater quidam infra matutinas parum coepit dormire, quod attendens frater proximè illi assistens, silenter auribus eius, hoc verbum tantum ingressus, Infernus. Quo audito, ille subito perterritus & expergefactus, omnem torporem à se abiecit. Cogita ergo piger de Inferno, & non dormitabis in choro lassus præ tædio.

Exemplum aliud.

5. **A** lius quoque frater parùm cantans, cum vocè eius astans non audiret, obiecit ei, quod tunc tēporis in matutinis cantabatur: *Simon dormis?* At ille cōmotus ex verbis istis, deprehendit se notatū in sopore; & expauit admonentem, præ stupore & pudore.

*Exem-**Marci 14.*

Exemplum aliud.

6. **F**uit quidam frater in ordine Regularium, Deo deuotus & bene literatus, artificialis cantor, & diuinæ laudationis amator studiosus. Hic quadam vice loquebatur cum alio fratre socialiter de dulcedine diuini cantus, & de solemnibus officio, quod fit in Ecclesia in præcipuis festis. Dixit ergo ei pro ædificatione, pusillanimitatem eius confortando, vt alacriter cantaret in choro. Frater, Deo laus, ego nunquam habui tedium in diuino officio, quantumcunque longum esset. Nam in festo palmarum, quamuis diuinum officium satis prolixum videtur, præ cæteris diebus: tamen non sum attædiatus de longitudine cantus: sed ita paratum me sensi ad cantandum, quod si aliquis iterum ab initio totum incipere voluisset, libenter cum eo incepissem & cantassem. Hoc audito, ædificatus est frater prædictus, & ad cantandum alacrior effectus. Bene huic seniori credendum fuit, quia semper cum primis ad chorum venit: rarò exiit, exiens pro necessitate, citò rediit, præsens fideliter pro posse iuuuit, & oculos in diuersa non defixit.

Exemplum aliud.

7. **A**lius eiusdem ordinis frater, zelo Dei accensus, contra somnolentiam fortiter certabat, & hanc sibi violentiam inferebat. Grauatius namque somno in choro, capillos capitis sui manu traxit, barbam duriter fricuit, nasum stilo pupugit, oculos saliuâ detriuit, & sub mento acutum lignum quandoque posuit, vt somni torporem fugaret. Cumque motus carnis sentiret, flammam incendij infernalis cogitabat, & digitorum unguibus cutem corporis sui acriter sulcauit: & rubras cicatrices tam diu carni prurienti infixit, donec motus illicitus ex diabolo incitatus penitus cessaret.

SERMO VII.

De custodia oris & diligentia operis, cum obedientia superioris.

1. **B**onus homo, de bono thesauro, profert bonum. Dilecti fratres, *Matth. 12.* semper aliquid boni de Deo & sacra Scriptura habeatis in cordibus vestris reconditum; atque in opere exteriori replicate dulcia verba Christi, quæ confortent vos in grauamine laboris vestri. Ruminetis sedulo deuotos psalmos & hymnos sub silentio oris vestri: ne diabolus inueniat vos intus vagos & otiosos, circa aliorum facta inutiliter occupatos; quia cor instabile, & a bonis cogitationibus vacuum, nidus est diaboli. Ponderate verba vestra, antequam loquamini: ne quid insipidum proferatis, quod audientem offendat, & dixisse poeniteat, quia discretionis